Ч. 208 (11.176). Львів, субота 17. вересня 1927. Poczłowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік XLV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло", Львів. Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 20 ч. к., Румунії 15 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Процес діференціяції?

Львів, 16. вересня 1927.

В українському суспільному житті відбувається процес діференціяції, спішний, хоробливий, який виявляє всі признаки абсурду. Де кинути оком, якій ділянці українського життя не приглянутися, — всюди розстрій, роздвоєння, розклад. Діференціяція відбувається повною парою, розщіплюючи суспільне життя, розбиваючи його на дрібні атоми. А в парі з атомізацією знесилюється нерв життя, слабне сила опору і відпору, родиться недовіря і підозріння, змінюється площа боротьби. Замісць творити одну фалянгу проти національних і соціяльних противників, зуживається всю енергію, всі засоби на внутрішню боротьбу. А в тій боротьбі заняття відбуває перегони з ненавистю, а часто і нікчемністю. Заістноване становище: *bellum omnium contra omnes*, — а в ньому *homo homini lupus*.

Клясичним зразком і тереном абсурдної діференціяції є Український Соймовий Клюб. Коли в р. 1922 до польського сойму північно-українські землі вислали двацять своїх представників, серед українського громадянства утверджувалася оправдана надія, що українське парляментарне представництво стане на висоті свого відповідального завдання, що воно — скуте одною думкою, обєднане спільним змаганням — зуміє заімпонувати ворогам саме своєю єдністю і суцільністю, на кожному кроці, в кожній справі. На жаль, в короткому часі виявилося, що ці надії були безосновні. Дрібні амбіції деяких „парляментаристів", непорадність у примітивних питаннях не лише тактики (підтримка уряду Сікорського), непідготованість до парляментарної праці і неохота підготовитися до неї, початково слабий або й ніякий звязок з громадянством, невміння витворити потрібні громадські організації і неохота опертися на істнуючі, — все те ослаблювало Український Клюб і підривало його повагу. Та колиб був тривко збережений елементарний принціп єдности і колиб було покладено вагу на будову — хоч би й повільну, але послідовну — авторітету українського парляментарного представництва, то з часом все інше булоб наладналося і прийшло само собою.

Але вже в самих початках почалася зарисовуватися будівля Українського Соймового Клюбу. Пос. М. Луцкевич розпочав діференціяційну серію в Клюбі. Ганяючись по секретаріятах усіх українських партій і ширяючи по всіх редакціях та всюди з „радої душі" приймаючи поради, він вірив тільки в польських комуністів. За їх намовою виступив з Клюбу, став „диким", щоби опісля уступити зі західно-українського терену боротьби. М. Луцкевич був добрий „на руку". Започаткована ним діференціяція під чужими впливами розвивалася все більше і глибше. В непартійному Клюбі повстала соціялістична фракція, яка згодом перемінилася на фракцію УСДП. Та на цьому процес не спинився. Значна частина цеї фракції виступила з Клюбу і заснувала Комуністичну соймову фракцію. Друга частина соціялістів, підсилена безпартійними, які „самовизначилися" після довшої пошуканки за партією, створила „Селянський Союз". Одначе і тут не було стриму. Більшість сель-союзників зєдналася з галицькими народовольцями в партію „Сель-Роб" на те, щоби в останньому часі роздвоїтися на правицю і лівицю.

Ферменти в „Сель-Робі" важко відбивалися на Клюбі та його працездатности. З проклямації „Сель-Робу Лівиці" довідуємося, що одною з основних умов єдности цеї партії було виступлення сель-робівських послів зі спільного парляментарного Клюбу. Народовольці постійно робили натиск у тому напрямку на своїх сельробівських однопартійців. Так, як довго президія Клюбу була в руках сель-робівської меншости і як довго вона могла в імени Клюбу вести свою партійну нопартійців. Та як довго президія вольців не мав успіху. Сель-робівські посли вдоволялися почестями. Аж з хвилею перевиборів президії наступили хитання, а згодом появився і відомий комунікат, негідний по своїм змісті взагалі відповідальних людей, а тим більше вибранців народу. Було ясно, що сель-робівські посли поспішно при допомозі видумок і наклепів шукають мотивів до сповнення вимог своїх однопартійців, і то шукають їх коштом чести своїх клюбових товаришів. Було ясним, що відомий комунікат був „прощальним" актом на приказ згори, актом гідним його авторів. Тимчасом прийшло до явного розколу в „Сель-Робі". Витворилася нова ситуація. Сель-робівські сельсоюзники не перехитрили народовольців. Перед сель-робівськими послами простелилися розстайні дороги: або вертати на старі позиції і лишатися в Клюбі, або виступити з нього і чимчикувати у хвості народовольців. Вони вибрали останнє.

Преса принесла з Варшави відомости про розлам в Українському Клюбі. На відбутому засіданні стверджено відсутність сельробівських послів та їх комбатанта С. Підгірського і принято до відома уступлення з Клюбу сель-робівської ґрупи. Таким чином чисельно Клюб зменшився пятьма послами і одним сенатором. В Клюбі лишилися члени Українського Національно-Демократичного Обєднання, Селянського Союзу і безпартійні. Представництво українського народу стопилося і розпорошилося. Діференціяція дійшла до краю. Щастя ще, що це сталося під кінець біжучої каденції та що тільки короткий час можна буде на парляментарній арені демонструвати світові наше безсилля, відсутність єдности думки і ділань, нашу політичну недорозвиненість і дрібничковість. Правду кажучи, навіть у найважчих часах українське представництво не уявляло собою такої розтічі і занепаду. Сьогодні в польському соймі українське парляментарне представництво ділиться на три ґрупи: Український Соймовий Клюб (в якому знову є три гурти), фракцію „Сель-Робу" (з пятьма партійцями і одним „безпартійним") і фракцію комуністичну.

Страшною є неволя, а ще страшнішим є рабство перед чужою силою.

Всі українські діти до української школи! Хто минає свою рідну школу і посилає дитину до чужої школи, — той ворог своєї дитини і української нації!

Польська невдача в Женеві.

Польський делеґат у Лізі Народів поставив, як відомо, внесок про заборону всім членам Ліґи вести зачіпні війни. Ця пацифістична демонстрація польського заступника Сокаля була вимірена проти Німеччини. Та діло в тому, що потерпіла вона цілковиту невдачу.

Стверджує це між іншим і С. Стронський у „Варшавянці".

„Нині, — пише він — коли справа польського внеску поладнана і припечатана важкою і... однодушною ухвалою про віділання його до комісії можна зробити підсумки. В самій суттєвій і безпосередній частині завдання (того внеску) є без сумніву велике обмеження польського наміру, який ішов спершу у напрямі звязуючої правної постанови та дійшов до чуттєвої заяви, **а в такому обмеженні міститься самозрозуміло велике неповодження**".

Але неповодження польського внеску не тільки в тому, що з наміреної загально обовязуючої постанови він перетворився у нікого необовязуючу демонстраційну резолюцію, але передовсім у тому, що Анґлія, Франція та Італія стали в даному випадку цілковито по стороні Німеччини та її інтерпретації Льокарна устами Штреземана. А Штреземан сказав: Умова в Льокарно має далекосягле значіння на захід і на схід Европи. Взагалі ця умова вводить у життя великі засади Ліґи. В тій умові бачимо дорогу, як те, що істнує, оборонити перед війною та боротьбою, а далі також і те, як будучий правильний розвиток відносин між народами правильно і в мирний спосіб наладжувати, *щоби запевнити між ними найвищу міру порозуміння через усування того, що в такій чи іншій справі їх тепер ще ділить.*

Підкреслені слова є виразним натяком на потребу і неминучість ревізії польсько-німецьких границь. А польський внесок зміряв саме до того, щоби до неї ніколи не дійшло. Чемберлен і Бріян на заяву Штреземана погодилися вповні, а Ст. Стронський твердить, що Штреземан виголосив свою промову по попередньому порозумінні з ними обома і за їх згодою.

Виступ Польщі зі своїм внеском у Женеві мав характер сензації. А Чемберлен зказав з того приводу: „Належить виступати проти сензаційних кроків..." Було це звернене на адресу Польщі, а тойже Стронський твердить, що була це одинока безпосередня згадка Чемберлена в його промові про польський внесок.

Та найбільше сензаційним був виступ італійського делеґата Шіяльої. Він казав: „Чому п. Сокаль має мені поручати робити те, що я вже давно зробив, то є заключування пактів про неагресію. Останніми літами Італія заключила десять таких пактів, чим осягнула рекорд у своєму роді. П. Сокаль доручає далі, щоби зачіпні війни визнати нелеґальними. Алеж, Господи, такж це стоїть у 10. артикулі статуту Ліґи, який виразно зобовязує членів Ліґи до взаїмної оборони їх територіяльної цілости і політичної незалежности перед усякою агресією. Десятий артикул статуту містить далеко більше, ніж внесок п. Сокаля, бож уповажнює Раду до припоровлення санкцій. Якеж практичне значіння малаб резолюція запропонована п. Сокалем в порівнанні з тим урочистим зобовязанням, принятим державами вже давно і ратифікованим".

Таким чином з великої польської хмари впав дуже малий дощ. Але за те на голову польського делеґата Сокаля полилася з невеликої промови Штреземана, а ще більше Шіяльої надмірно велика струя зимної води для охолодження його піднесеної політичної температури.

Радянська Україна.

Новий випуск українських червових старшин.

Вже семий рік істнує в Харкові Всеукраїнська Школа Червоних Старшин, що має за завдання вишколювати фахово і політично (в комуністичному дусі) офіцерів для червоної армії. Досі випустила ця школа кілька сотень старшин. Та не всі вони винесли з неї однакову освіту та фахову і політичну підготовку. Спочатку були там скорочені випуски. Наука тривала рік. Від чотирьох років йдуть нормальні випуски після покінчення трирічної науки. Програма школи пристосована для нормальної військової підготовки та дає кандидатам відомости, що кваліфікують їх до обняття середніх становищ у ерархії червоного старшинства в армії.

„Наша школа — пише харківський „Комуніст" — має за завдання виховувати командирів, що володіють українською мовою й командою, але, розуміється, для них обовязкове знання і російської мови, щоби, попавши до частини з російським або з мішаним складом червоноармейців, вони могли вміло навчати бійців. І дійсно досвід роботи командирів, що вийшли з нашої школи підчас попередніх випусків, переконує що наші командири добре працюють як в українських, з українською мовою частинах, так і в російських. Випуск цього року дає в своїй масі краще підготованих командирів, що мають ширшу загальну освіту, більше військово-теоретичне і муштрове знання ніж командири попередніх випусків".

Так характеризують школу та її вихованців самі комуністи. Зі заміток про випуск нового загону старшин з харківської Всеукр. Школи Черв. Старшин не довідуємося докладно про їх скількість. За те знаємо, що між покінчившими її у цьому році є лише 6,6 відсотків непартійних, а всі інші комуністи. Далі довідуємося, що між ними більшість становить селянська і робітнича молодь. У віці між 20 і 22 літами є лише 18 відсотків. Зате є між новими старшинами 34 відс. старших, таких, що брали участь у війні та боролися на кількох фронтах, а є навіть такі між ними, що в часі громадянської війни були командирами частин. Сам факт випуску нових старшин із Всеукр. Школи Черв. Старшин відбувся дня 2. вересня у Харкові дуже святочно, в присутности членів уряду УСРР, команди Української Військової Округи та представників КП(б)У. Були і численні привіти на письмі, які опубліковані в пресі.

Та крім випуску харківської школи відбувся ще 1. вересня випуск курсантів піхотної школи червоних старшин ім. Фрунза у Сумах. Школу покінчило 51 курсантів. Так само 1. вересня відбувся випуск червоних старшин з Київської Військової Школи Звязку. Київська школа є чотирорічною. Скільки одиниць її покінчило цього року, того з преси не довідуємося.

Зновже у Зіновєвську (давньому Єлисаветгороді) відбувся ще при кінці серпня випуск 98 курсантів, що покінчили українську школу кінноти (по тамошньому кавалерійську) ім. Буденного. Між покінчившими цю школу є аж 2 відс. партійних і комсомольців. Щож до національної приналежности, то перевага українців унагляднюється цифрою 63 відсотків. По походженні переважають між ними діти селян і робітників.

Ратункова акція.

Розбудова ратункової акції.

Розбудова ратункової акції поступає вперед. Повітовий Комітет допомоги жертвам повені завязався в **Радехові.** В його склад увійшли Ілія Іванович як голова (Пов. Союза Кооператив), о. д-р Вол. Пелліх (філія „Просвіти"), Ом. Споліталевич (Вз. Учит. Поміч), д-р Яр. Селезінка (Кружок Р. Ш. У. П. Т.), Ніна Селезінкова (філія Союзу Українок), Ол. Саган (Кред. Торг. Спілка), Мих. Панасюк („Сокіл"), д-р Мик. Ваврик, лікар, Ол. Юркевич, нотар, Гр. Славута, суддя, Кир. Лех, Мартин Дибайло, Лев Іванець. Комітет видав відповідну відозву до громадянства. Поодинокі установи декларували на допомогу жертвам повені такі квоти: Пов. Союз кооператив — 500 зол., Кред. Торг. Спілка — 100 зол., Філія „Просвіти" — 50 зол., Рідна Школа — 20 зол., Союз Українок — 20 зол. „Сокіл" — 20 зол.

Заходами філії „Сіл. Господаря" в Комарні повстав Допомоговий Комітет в **Комарні** в складі д-ра Бабюка (голова), Гр. Тершаківця (заст. голови), о. Шеремети, Ів. Радовича, Федя Федика, І. Сороківського, Вол. Радовича, А. Пеленського й А. Косса. Виготовлено збіркові лісти і розпочато збірку. Від збіркової акції виключено вісім знищених громад.

Українські установи в **Збаражі,** а саме: Повіт. Народній Комітет УНДО, Повіт. Управа УСРП., Пов. Союз Кооператив, Коопер. „Український Банк", філія Т-ва „Сільський Господар", філія „Нар. Торговлі", Т-во „Український Дім", Філія „Просвіти", Кружок „Рідної Школи", філія У. К. Т. охорони дітей й опіки над молоддю та Учит. Взаїмна Поміч покликали до життя Український Повітовий Комітет допомоги жертвам повені в Збаражі. В склад комітету входить 58 осіб. Головою вибрано о. дек. Олекс. Голінатого, заст. голови д-ра Ів. Кульчицького, секр. Теоф. Донігевича а касієром Сид. Сеника.

З ініціятиви філії „Сіл. Господаря" в **Перемишлі** і д-ра В. Загайкевича основано в Перемишлі Повітовий Комітет допомоги жертвам повені. В склад комітету входять: д-р В. Загайкевич, Теодора Дмоховська, о. д-р Василь Левицький, інж. Іван Лапчук, Ст. Гера, Іван Жовнір та д-р Степан Біян. Канцелярію Комітету веде інж. Іван Лапчук в канцелярії „Сільського Господаря" в домі Т-ва „Віра" (Побереже ч. 1).

Повінь.

Устеріки, 9. вересня 1927.

Подаємо до відома, що у нас в ночі з 30. на 31. серпня сталося велике нещастя. Вода у Черемоші виллила у незвичайних розмірах і так страшно знищила наше село, що нижче положеним селянам забрала худобу і все майно. Багато людей борикалося у каламутних звалах води, бо не було де схоронитися. Треба було втікати на вище положені горби, але вода так скоро підходила в гору, що важко було встоятися перед її напором. Де були гарні господарські будинки та городи і сіножати, там тепер пливе Черемош. Вода нанесла на городи і сіножати повно каміння і ріні — так, що там уже ніколи нічого не виросте. Подекуди нема каміння, але зате повно піску, місцями на 1 м. високо. Сьогорічний збір і отава пропали. Багато жителів лишилося без даху над головою, лише в одній сорочці. Нарід страшно бідує. Конечна скоро поміч, хочби тимчасом і невелика.

Дмитро Попюк.

ЖЕРТВАМ ПОВЕНІ.

На допомогу жертвам повені на вкладову книжочку ч. 8.165 Центро-Банку, Львів, Ринок ч. 10, зложили дальше:

Марія Монастирська (Львів) 5 зол., Іван Грінник (Львів) 1 долар, Софія і Юрій **Сидораки** (Львів) 15 зол., Василь Мудрий, ред. (Львів) 10 зол., *Учительський* збір і учениці дівочої школи УПТ (Львів) 81 зол. і 1 долар, д-о *Мавіяи* Долинський, лікар (Залішики) 100 зол., Гриць Терлецький (Милятичі) 5 долярів, Михайло Косаревський (Варшава) 5 зол., Василь Мерена, учитель (Ставків п. Спетиця) 10 з., Карло Тарантюк (Львів) 10 зол., Микола Левицький (Павлокома п. Динів) 25 зол., Гуцульська кооператива „Надія" в Річці, п. Косів 50 зол., Комітет допомоги жертвам повені в Михнівці, п. Лютовиська 72 зол., Громада Звертів, п. Жовква 80 з., І. Кулиняк, радн. мініст. (Варшава) 100 з., читальня „Просвіти" в Лежайську 100 зол., Кружок „Рідної Школи" в Лежайську 50 зол., Кооператива „Самопоміч" в Лежайську 40 зол., Михайло Зубрей, упр. школи (Бжоза) 5 зол.

Разом виказано сьогодні 758 золотих і 7 долярів. У вчорашньому числі „Діла" **виказано 6.507.90 золотих і 147 долярів. До дня 14. ц. м. зложено в Центро-Банку 7.265.90 золотих і 154 доляри.**

Остання осторога.

Перед громадськими виборами в Яворові.

З повітових міст у Сх. Галичині Яворів належить до винятків щодо складу населення. Коли в інших повітових містах українське населення в найкращому випадку доходить до 50 проц. населення, то Яворів виказує українську більшість (до 75 проц. населення). Примітивна справедливість вимагає, щоби українці мали більшість і в міській управі. І без сумніву українське населення здобулоб більшість у громадській раді, навіть при куріяльній виборчій системі, колиб тільки теперішні керманичі міста придержувалися основ права і справедливости в укладі виборчих списків. Тимчасом поодинокі виборчі кола спрепаровано так, що українці мають більшість тільки в III. колі. Про розміри зручности теперішніх керманичів міста свідчить хоч би факт, що українці внесли понад 1.100 рекламацій, з яких відкинено кругло 800. А сталося це спільними заходами поляків і жидів. Правит. комісар по своїй вподобі створив рекламаційну комісію, покликуючи до неї двох жидівських адвокатів, одного поляка суддю і одного малограмотного, старого і нездарного українського міщанина. Ця комісія полагодила українські рекламації в той спосіб, щоби українців позбавити більшости в IV. колі. Нічого не помогли інтервенції у влади, телеграми до воєвідства і до міністерства внутр. справ. Польсько-жидівська спілка виявила крайну неподатливість і неуступчивість при прихильній до неї поставі адміністраційної влади. Таким чином спрепаровані польсько-жидівською спілкою виборчі списки стали правосильними. Відношення виборців в поодиноких колах представляється після відкинення 800 українських рекламацій так: IV. коло — 1365 українських виборців, 1107 жидівських і 615 польських; III. коло — українців до 3.000, а поляків і жидів до 800; II. коло — жидівське, українці мають до 10 проц. виборців; I. коло — польське, українці мають лише 8 виборців. Вдаряє в очі та обставина, що хоч в Яворові є багато української інтелігенції (дві українські середні школи: гімназія і семинарія), то до першого кола попало лише 8 українських виборців. Сталося це в той спосіб, що всіх учителів українських середніх шкіл вставлено в IV. коло, а учителів-поляків в I. коло.

Після спрепарування поодиноких кол польсько-жидівською спілкою, жиди запропонували українцям компроміс. Розуміється, це булоб нижче людської і національної гідности, щоби тепер входити в якийнебудь компроміс з жидами. Українці воліли обмежитися тільки до переведення своїх кандидатів в III. колі, як після „підготовчої" польсько-жидівської акції входити в порозуміння з жидами задля кількох мандатів з IV. кола. Співвиновниками спрепарування виборчих списків в некористь українців є жиди. Їх обовязком тепер направити ту кривду в той спосіб, щоби українці — на основі принципів слушности і справедливости — здобули хоч 50 проц. всіх мандатів. Цю останню осторогу звертаємо на адресу яворівських жидів і їх провідників на передодні недільних виборів в IV. колі. Вислід виборів в Яворові рішатиме про такий або інший уклад українсько-жидівських відносин у Яворівщині. Жиди повинні добре застановитися над тим, чи корисним для них буде обмеження до мінімум українського представництва в міській раді Яворова.

Українська молодь на міжнародньому форумі.

(Конгрес С. І. Е. в Римі.)

Міжнародня Студентська Конфедерація, до якої українське студентство належить від 1921 року, скликає свої конгреси щорічно в ріжних краях. Ще на конгресі у Варшаві було ухвалено, що конгрес 1927 року має відбутися в Римі. Італійське студентство (перед чужиною заступлене „Групою Студентів-Фашистів") за допомогою уряду і головно партії фашистів дбало про те, щоби конгрес і всі з ним звязані торжества лишили у представників молоді цілого світу якнайкраще враження. Полишаючи на боці дефекти техніччно-господарської організації, треба ствердити, що конгрес випав дуже добре. Фашистівська Італія здобула завдяки цьому конгресові мабуть чимало нових прихильників серед чужинців. А міжнародні спортові змагання, які відбулися рівночасно з конгресом, віддають італійцям право гордитися тим, що вони перші гідно поставили справу студентського спорту.

Вже коло 20. серпня почали зїзджатися окремі делегації. На час відкриття конгресу 24. серпня прибуло більше ніж 200 учасників, що заступали 31 ріжних країв. З европейців не було норвежців, литовців, ірляндців, еспанців, португальців, кавказців, альбанців і греків. З інших частин світа приїхали канадійці, американці (Зл. Державн), уругвайці, бури і китайці. Крім учасників конгресу прибуло коло 400 спортовців (шведи, естонці, лотиші, данці, поляки, чехи, мадяри, австрійці, бельгійці, французи, американці та італійці).

Протягом 21—23 серпня відбулося засідання виконавчого комітету. Одним з головних питань на тих засіданнях було домагання українців поставити на порядок денний конгресу справу „нумерус клявзус" для українців на польських високих школах, справу нострифікаційних труднощів у Польщі та справу труднощів, які роблять поляки українським абсольвентам, що бажають вернути до Польщі. Крім того застановлявся виконавчий комітет і над протестом українського студентства проти кампанії, яку веде жидівська преса проти українців після трагічної смерти Головного Отамана військ УНР. С. В. Петлюри. Наскільки останнє не викликало жадних застережень, настільки поляки поставилися рішучо проти згаданих домагань. Після довгих нарад з участю голови української делегації д-ра Степана Нижанковського комітет ухвалив не допустити до дискусії над порушеними справами, а замісць того утворити мішану українсько-польську комісію під головуванням члена комітету, швайцарця Босхардта. Українська делегація не приняла цієї пропозиції комітету і домагалася свого. Лишень після того, як президент С.І.Е., поляк Балінські, на засіданні першої комісії конгресу на запит д-ра Нижанковського про долю українського домагання подав ухвалу комітету і поновно запросив українців до участи в мішаній комісії, українська делегація ухвалила дати свого представника до тої комісії. Про це рішення повідомив український делегат першу комісію на II засіданні. День перед закриттям конгресу відбулося засідання комісії Босхардта. Українців заступав секретар делегації Петро Кожевників. Він зложив заяву, в якій підкреслив засадниче становище українського студентства супроти поляків і те, що українська делегація годиться на участь у комісії, аби тим показати добру волю нашого студентства до міжнародньої співпраці та виявити наскільки польське студентство має також добру волю для пороблення заходів у напрямі усунення всіх анормальностей у положенні української молоді в Польщі. Польський заступник Пожаровскі заявив, що союз польського студентства радо даватиме виснення і робитиме інтервенції перед урядом у кожному окремому конкретному випадкові. Засідання покінчено тим, що кожна сторона має подати голові комісії Босхардтові всі матеріяли, які вона забажає, а рівночасно для прискорення справи надсилатиме копії матеріялів до централього союзу другої сторони. На основі тих матеріялів Босхардт має зложити виконавчому комітетові звіт на слідуючому засіданні комітету в кінці цього року. Український заступник зараз-же передав реферати щодо кожного порушеного питання і заповів надіслання матеріялів у справах: а) труднощі, які роблять поляки організаціям українського студентства у Польщі; б) труднощі при заходах вступати на державну службу; в) труднощі при виїзді на студії за кордон. Крім того він застеріг за українським студентством право порушити питання українських високих шкіл у Польщі.

Праця самого конгресу переводиться в комісіях. На цьому місці подаю тільки ті справи, які безпосередньо торкалися нашого студентства і самі найважніші загального значіння. Комісія перша під головуванням поляка Балінського займалася питаннями організаційних засад конфедерації. У тій комісії українців заступав д-р Нижанковський. Він зложив широкий звіт про загальне положення українських студентів у Польщі, Румунії та на еміграції. Свій звіт закінчив поновним підкресленням згаданого вже протесту нашого студентства проти жидівської пресової кампанії. Всі члени комісії з великою увагою заслухали цей протест. Звіт у цілому прийнято до відома. Вдруге прийшло до дуже широкої дискусії після того, як український заступник забрав слово в справі зміни статуту С. І. Е. Це питання є одним з головних у житті конфедерації, бо „державний принціп", на якому побудовано С. І. Е., стоїть на перешкоді до вступу німців, що обєднують студентство ріжних країв, і до надання прав дійсних членів організаціям студентства бездержавних народів. Д-р Нижанковський підніс потребу рахуватися не тільки з моментом державности, але також з „реальними фактами" і дати змогу повної участи в конфедерації вже істнуючим організаціям. Проти цього виступив французький делегат. За ним — польський. Після доповнюючого розяснення українського заступника, що наше студентство абсолютно не відкидає принціпу державного, бо найвищим ідеалом кожного народу є сотворення власної держави, але нам залежить на тому, щоб з нами вже тепер рахувалися нарівні з іншими, вдруге забирав голос француз. Він заявив, що конфедерація не сміє міняти своїх засад, коли не бажає свого занепаду, та що „українці стануть дійсними членами, коли матимуть свою державу". Мадярський делегат цілком приєднався до українців і звернувся до польської делегації з такими словами: „Перед 10-ма роками поляки також не мали держави, але вони істнували і з ними рахувалися всі. Чому поляки забувають це тепер у відношенні до українського студентства." Врешті справу статуту закінчено винесенням ухвали про потребу вибрати двох референтів, які мають перестудіювати ті „виїмки", що зроблено досі а також ті, що їх треба зробити у майбутньому і до тих „виїмків" відповідно принормувати статут. Ціла ця справа викликана добревідомим німецьким питанням. Після празького конгресу прийшло до поновлення договору про співпрацю між С. І. Е. і німецьким студентством. Перша комісія ратифікувала цей договір. Але цим не розвязано остаточно справи вступу німців до конфедерації. Окрема комісія виконавчого комітету в складі чеха Копецького і англійця Багналя поставила внесення приняти німців у слідуючому році „виїмково", всупереч букві статуту, як дійсного члена. Цікаво, що чехи дали згоду на те, щоби німці заступали також німецьких студентів з Чехії. Пропозицію Копецького-Багналя принято проти голосів Бельгії, Франції, Італії, Польщі, Румунії та Югославії. З інших моментів праці першої комісії слід відмітити дискусію, яку викликав англійський запит до румуна в справі антисемітизму серед румунських студентів. Англійці ставили пропозицію про необхідність доручити виконавчому комітетові зібрати матеріяли в цій справі. Український делегат заявився також за цим. Проте подавляюча більшість континентальних делегацій рішучо виступила проти будьяких „студій" жидівського питання.

(Продовження буде.)

Останні вісти.

УКРАЇНСЬКЕ МЕМОРАНДУМ ДО ЛІГИ НАЦІЙ.

Женева, 15. вересня 1927.

Швайц. Аг. Тел. повідомляє: Делегація Західньої України приїхала тут, щоби зложити на руки предсідника Зборів Ліги Націй меморандум, підписане предсідником Української Нац. Ради д-ром Евгеном Петрушевичем. Меморандум протестує проти цього, що около 8 мілїонів українців проти принципу про самоозначення народів мусять жити під польським, румунським і чехословацьким володінням. Меморандум зазначує, що агадані держави ведуть у відношенні до тих українців політику гнету в ділянці мови й етнічній. Не пестерігається навіть постанов у справі нац. меншостей. Меморандум домагається автономії для українських територій, ревізії постанов, на основі яких українців проти їх волі віддано під володіння інших держав, а покищо бодай пошанівку постанов у справі нац. меншостей.

ЧОРНЕ МОРЕ „ГОРИТЬ".

Варшава, 15. вересня 1927.

Землетрус на Кримі заподіяв величезне спустошення. Величезний резервоар води у місцевости Ореанда тріс і залив околицю. У татарських селах яких 600 домів лежить у румовищах. Велика скеля, звана „Наполеоном", зникла. Від Севастополя до Люкуле море застелили густі хмари огню. Це хмари диму, крізь які дістаються стовпи вогню. Це горять підземні гази, що добуваються з морського дна.

Великі спустошення заподіяв землетрус у місті Балаклаві. Майже половина домів у румовищах. Із заведення для нервово хорих мусіли випустити пацієнтів, тому, що землетруси все повторялися і була небезпека, що дім завалиться.

ТИСЯЧІ ЖЕРТВ У ЯПОНІЇ.

Льондон, 15. вересня 1927.

З острова Кію Шію повідомляють, що 5.000 вояків помагало місцевим організаціям при пошукуванні жертв катастрофи. Найдено около 400 трупів. 500 рибальських човнів потонуло в морі. В Нагасакі втонуло 25 рибалок. У кліматичній стації Каваджірі повінь знищила зовсім 12 готелів. По неточним іще обрахункам, переведеним японськими властями, наслідком тайфуну згинуло більше як 3.000 людей, а кілька тисяч пропало без вісти. З них певно багато вже не жие. Матеріяльні шкоди рахують на 40 міл. долярів. Тайфун ішов филею 60 ярдів широкою, полишаючи за собою звалища домів. У Йокогамі було 30 ранених. Великий гараж із 30 автами завалився. Товарові вагони струя повітря кидала далеко від місця, де стояли; виривала телеграфічні стовпи, ломила віконниці, гнула металеві штаби.

СНІГ У ЗАКОПАНІМ — СПЕКА У ЗЛУЧ. ДЕРЖАВАХ.

Закопане, 15. вересня 1927.

Нині в ночі впав сніг у горах на висоті около 2000 метрів, тому температура в Закопанім значно опала.

Льондон, 15. вересня 1927.

На заході Злуч. Держав страшенна спека, в деяких місцевостях 95 степ. Фаренгайта. Тисячі людей занедужало на сонячний удар. Досі ствержено 4 випадки смерти. Із зах. побережа Мексику повідомляють, що після останньої спеки настали там страшні бурі, які заподіяли величезні шкоди. Води океану піднялися на 15 метрів і залили великі полоси, поницили села і міста. Портові міста Уяма і Мацаміньос майже зникли з поверхні землі.

БЕЛЬҐІЯ ВТРАТИЛА МІСЦЕ В РАДІ ЛІҐИ НАЦІЙ.

Женева, 15. вересня 1927.

На засіданні Ради Ліги Націй, яке мало зайняти становище до бельгійської просьби в справі нового вибору до Ради, у тайнім голосуванні Бельгія не дістала потрібної більшости, тому її просьби не уваглянено. В звязи з цим зростають вигляди Фінляндії, якої кандидатуру розглядатимуть на пополудневім засіданні.

Відгуки дня.

„Східні Торги".

Такої сильної волі, як має наш Львів, я ще не стрічав, хоч доводилось на своїм віку бачити ріжних варятів. Вперся, що мусить мати якесь значіння в світі і має його. Принаймені в своїм власнім переконанні.

Мова тут про „Тарґі Всходне", які є гордістю польської столиці малопольської Галичини.

Що року величезні витрати на афіші і директорів, часописну рекляму і репрезентацію, а з цього користи — що кіт наплакав.

В перших літах „Східні Торги" виглядали далеко не так, як тепер. Участь заграничних фірм і приїзд голов держави давали непоправним оптимістам деяку надію, що „може ще воно поправиться". Але, коли заграничні фірми зміркували, що тут нема що робити, а тим менше заробити, а з другої сторони голови держави закинули звичай приїздити на той час до Львова — „Східні Торги" зробились звичайною львівською торговицею.

Громадянине! Коли ти не вспів оглянути експонатів на повиставовій площі, не жалуй, бо це тільки доказ, що маєш протекцію в Долі. Перейдися спокійно і уважно по Академічній та Леґіонів, оглянь кожну виставу, а будеш бачити більше і — що головне — заощадиш два золоті.

Та чи тільки два золоті?!...

Ручу тобі, що заощадиш більше, бо на Торги приїхали злодії аж із самої Варшави...

Участь злодіїв на „Східних Торгах" стоїть у відворотнім відношенні до участи чужих фірм і високопоставлених голов. Цього року відкривав „Торги" ще міністер, на другий рік відкриє вже певно тільки шеф департаменту, на третій урядник маґістрату, а на четвертий звичайний поліціянт скаже просто:

— *Szustka je, szustki nima, na szustce świat nie stoji, kto ma szustki — panowie prosze do środka, kto nima — ustąp się baciarzu!*

Публика, не маючи шустки, розбіжиться на всі сторони, а на місці остане: поліціянт, комітет і злодії.

Ці останні навіть з Парижа.

Галактіон Чіпка.

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8·92. Банк Польський платив за доляра в готівці 8·88, за Ню Йорк 8·91.

Збіже.

Пшениця двірська нова 47·50—47·75, пшениця селянська нова 45·25—46·25, жито 36·50—37·50, ячмінь броварняний 39·50—40·50, ячмінь на млино 34·50—35·50, ячмінь пастівний 33·00—34·00, овес 28·00—29·00.

НОВИНКИ.

— **Сокільське свято у Винниках.** В неділю, 18. вересня відбудеться у Винниках сокільське свято, в якому візьмуть участь усі сокільські гнізда львівської землі. В 11. год. ранку відправиться панахиду на могилі незнаного героя. Делеґації будуть складати вінці та привіти. Панахиду відспіває львівський співацький хор. На цю панахиду повинна громадно явитись і львівська українська громада. По полудні того самого дня відбудуться на площі „Сокола" у Винниках вправи соколів і сокілок.

— **Львівська хроніка.** Львівські вуличні продавці фальшивого золота найшли вчора двох нових наївних; одним був не хтобудь, а паризький лікар д-р Тав, що й окуліст, що купив позолочуваний годинник за 2000 фр. і 100 чесь. кор. Д-р Тав мусів зіпсувати собі зір на своїх короткозорих пацієнтах. Після такої штуки не дивуємось селянинові з Угринова, що заплатив вуличним хитрунам 375 зол. за три металеві перстені. — У поїзді, що приїхав із Брюхович, найшли на плятформі завішеного робітника Миколишина, сильно побитого; він сам без тями і не дає пояснень, що з ним трапилось.

— **Трагедії.** Будівельна післявоєнна криза стала причиною трагедії неодної одиниці та родини, що не могла найти захисту і була приневолена коротати роки в тісних чотирех стінах. Саме вчора писали ми про трагедію бідної сторожихи, виселеної силоміць із хати. Нині почалась перед карним судом довша розправа, де стає як обвинувачений бувший дідич Бельський „румований" з хати, який у розпуці стрілив до себе з револьверу та осліп. Властителька камениці подала в суд усю родину свого комірника буцім-то за фальшиву присягу. — Урядовець із Люблина Поміньский приїхав до Закопаного за своєю жінкою, що втікла від нього і там застрілив її та себе.

— **Де є Заґурський?** Ген. Заґурський, що щез із Варшави, дав про себе знати лаконічним листом, пересилаючи 40 дол. на фонд допомоги для сиріт по вбитих летунах. Лист мав печатку данціґської почти, одначе урядові кола Данціґу заперечують рішуче, щоби Заґурський там жив, ще й як деякі кажуть: скривався в муніційних складах. Цікаве в цій звістці переданій вшехпольською пресою те, що ця преса перестала піддержувати погляд, що Заґурського вбили. Ще інший варшавський денник бачив Заґурського в... Парижі. Одночасно „Слово Польске" дістає на власнім дроті з Данціґу таку телеграму: „14-го ц. м. відправили в усіх костелах у Данціґу, Вшежчу, Новім Порті, Оливі, Сопоті Службу Божу на інтенцію пропавшого ґен. Заґурського".

— **На вищих школах Рад. України.** До вищих шкіл на Радянській Україні вплинуло стільки прохань, що в деяких школах на кожне вільне місце було 10 кандидатів. У інститути та вищі технічні школи на 14.000 місць прийшло 50.000 прохань. Нові студенти це виключно робітники, селяни, „трудова інтеліґенція".

— **Проти европейської моди.** Японський уряд не хоче наслідувати европейської культури в сляпі і взявся дуже енерґійно до боротьби з европейською модою. Поліція в Токіо видала розпорядок, щоби стежити за всіми молодими людьми обох полів, що одягаються по останній моді, як за одиницями підозрілими, що нехтують національну традицію. Недавно поліція заарештувала на вулиці 150 молодців вичепурених на англьо-француський взірець і сказала їм на цю тему патріотичну проповідь.

— **Твори Пія XI.** У Римі вийшла бібліоґрафія наукових праць теперішнього папи, виданих здебільша за часів, коли він був директором амбросіянської бібліотеки в Мілано і ватиканської в Римі. Є там 50 заголовків книжок і розвідок з історії, історії мистецтва, географії, палеоґрафії, нумізматики, а навіть альпіністики.

— **Католицько-китайський університет** буде відчинений у Пекіні з доручення папи бенедиктинами. Він має величезну палату, що була колись власністю дядька останнього цісаря. Є там 350 саль і кімнат. Уся будівля в чисто-китайських стилю. Університет матиме 5 факультетів: теольоґії, фільософії, літератури, мистецтва і природознавства. При університеті оснували ґімназію і вищу школу спеціяльних студій китайщини.

— **Чудо.** У роковини подвійного знищення Єрусалиму вавилонцями та римлянами тисячі народу молилось цього літа під величезною стіною соломонової святині, єдиної, що лишилась до нині з давньої руїни. Нараз між народом перейшло тремтіння остраху: „стіна плаче..." І справді: по стіні спливали дивні краплі. Вірні повірили в чудо. Хутко виявилось, що наслідком землетрусу повстала щілина у цистерні поза соломоновою стіною і вода почала звідти виливатися.

— **Енцикльопедійна виставка.** У 1928 р. приготовлять в Амстердамі оригінальну виставку з нагоди олімпійських змагань: виставку мира. Вона схоче змалювати у 14-ох відділах усі сторінки війни у звязку з миром: звере „причини війни", воєнні спомини, статистичний матеріял про занепад чи розвиток культури, міжнародню воєнно-мирову літературу та мистецтво, документа воєнної психози та промисловости, матеріяли до воєнної небезпеки... просто всю енцикльопедію сучасного життя. Як це все поміститься в Амстердамі не можна собі уявити. Може би й деякі наші організації подумали про висилку бодай 2—3-ох характеристичних зразків на цю виставку. Документів і матеріялів післявоєнної психози або культурного занепаду чейже в нас досить.

— **Відкритий відкривник.** Із Перу приходить звістка, що один бразилійський інженір, який вибравея автом до Ріо де Жанейро найшов недалеко перуанського кордону славного відкривника нових земель Фавсета, що від 1925 р. пропав без звістки разом із науковою експедицією. Інженір заявляє, що Фавсет і його син зовсім здорові і живуть у примітивній оселі в 160 милях від Діяматіні.

— **Ріжні рекорди.** Один варшавський денник подає до відома, що в Польщі мовав безплідно 300 осіб тижнево себто 15.000 річно; з цього третина це люди, що втікають перед сліпою Темідою. — Лаври жінковбивника хоче відобрати славному французькому Ляндрі, засудженому на смерть, нім. робітник Беґесат, арештований в Ессені. Підозрівають, що він убив і спалив 18 жінок. — Рекорд оригінального закладу здобули два француза-приятелі з Бордо: Дармосе та Фаве. Коли вони випили в цьому місті, сливому із вин, останню пляшку вина, а ствердили, що не мають уже в кишені ні сотика, почали розмову на тему суєти цього світа. „Я повішусь" сказав один. „Коли ти, то і я" відповів приятель. „Я побюсь з тобою об заклад, що повішусь". „Я теж"... І подали собі руки. Невідомо за що заложились і як уявляли собі виграну. Досить, що на другий день уранці оба виграли. Одного і другого найшли повішеними в своїй хаті.

— **Світова всячина.** Поїзд вилетів із шляху біля Вольовії; кілька ранених. — Між Одесою і Новоросійськом шаліє борвій наслідком землетрусу; на морі потонуло 50 рибальчих човнів. — У Самарі 1800 учнів міських шкіл залишили на другий рік у тійже клясі; причина їх поганих успіхів „перевтома учнів від суспільної праці". — Палестинський уряд почав ріжні будови у пристані в Яфі. — В Антверпені відкрили цілу фабрику фальшивих грошей, преґарно зорганізовану. — Американська поліція повідомляє Европу, що із Сполуч. Держав виїхала банда міжнародніх злодіїв спеціялістів від огнесильних кас: є між ними три американці, один італієць і один португалець. — Японська королева вродила доньку; придворні кола сильно розчаровані, бо довгі роки давали на богослуження, молячись за сина. — На півд. америк. побережі біля Монтевідео появились на океані великі ледяні гори: деякі з них мають 18 км. довжини і 120 м. висоти. — Одну частину колекції марок Миколи II. продали в Льондоні приватній особі за 500 фунтів; на ліцитації давали за неї 875 фунт.

— **З кіна.** У кіні „Лев" архитвір французької літератури „Кармен" П. Меріме у головній ролі з Ракель Мелєр, одною з найбільших франц. артисток.

— **Справлення похибок.** В попередньому числі „Діла" в передовій статті п. н. „Під знаком сенсації" вкралась друкарська похибка. У 22. стрічці другої шпальти зложено „авторів парляментаризму" замісць „акторів парляментаризму". У статті п. н. „Радянська Україна" зложено у підзаголовку замісць XIII—VIII. а у 5 розділі тієї статті пропущено по словах „приносить замітку" слова „про видавничу літературну діяльність".

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане Редакція не відповідає.

Дописи.

Нараїв місто (*Чорна робота*). Бережанські хамелеони-месіяністи з У. П. П., відомі нероби і демагогічні крикуни, зі смертю бл. п. декана о. Дидика рішили для своїх особисто-партійних цілей попискати і здобути собі позицію в Нараєві. Не маючи змоги добити торгу, в спосіб некультурний нападають на людей собі невідданих та спираються на одиницях злобних і дурних, а все на таких, що морально стояли поза рівнем національної чести і характеру. Зокрема болотом обкидають теперішнього адміністратора парохії о. д-ра Яценкова, що відданий народній і церковній справі цілою душею — не здає їм позиції. Висліди цеї праці і горяча симпатія для о. д-ра Я-а людей чесних і доброї волі є сіллю в оці тим, що не перебираючи в засобах, розбивають і так не зовсім цінкий національний фронт. Хто кине оком на діяльність о. д-ра Яценкова, мусить, хочби навіть був його ворогом — признати йому тільки заслугу. Його повна посвяти праця при розбудові читальняного дому „Просвіти", при двигненню з руїни кооперативи „Поміч", його велика праця в церкві (справлення дзвонів, утвари, горячі проповіди) — це незаперечені факти. Та ударний його виступ проти розпаношеного злодійства, неморального ведення і розбоїв найшов серед нараївських крикунів відгомін. У. П. П. має в Нараєві своїх речників і то пожалування гідних. Це відомий з судово-карного поступовання і виключений з членів чит. „Просвіти" Михайло Драбик, а далі І. Дивіняк, який у своїй мудрости уважає, що „Бога в Нараєві нема — бо пішов на урльоп", рядовик та інвалід Української Армії Мих. Стахів, відомий не з найкращих сторін з часів його побуту в Домі українських інвалідів у Львові, недавній склепар кооперативи в Нараєві, яку довів до руїни. Але зате заложив собі власну крамницю. І тими осібняками бережанські хамелеони послугуються в боротьбі проти о. д-ра Яценкова, а „Світло" і „Рада" містять проти нього брутальні статті, що своїм змістом виключають навіть змогу дискусії або доцільної відповіди. Шкода часу на те, — радше глянути в цей бік, бо правда вкінці побідити мусить. Не буде зрештою великої втрати, коли з половою відпаде кукіль — час на те вже недалекий. Люди скоро пізнаються на тих фарбованих лисах-фарисеях, а тоді всі нечесні одиниці найдуться поза скобками наших рядів, до яких не повинні мати ніякого доступу.

Свій.

ОЗІРНА. (*Виясненння з Сервир*). В ч. 175 „Діла" з дня 9. серпня 1927 в рубриці „Виборчі висліди" поміщено цілу низку невірних і неправдивих фактів, які в імя правди спростовуємо. І так наше село називається не Сервіри, тільки від найдавніших часів знане є під назвою Сервири. (В найстарших захованих метриках виступає навіть назва Сервироги). Іван Галай не є наказиним війтом. Його вибрали громадяни села в січні 1925 р. і то великою більшістю голосуючих (87 проти 14). Заявляємо, що Сервири не є відомі з господарки наказного війта, бо при ревізії господарки люстратор повітової ради найшов усе в порядку; зате наше село стало, на жаль, відомим в доокoличних деканатах задля діяльности нашого о. пароха Т. Муровича, батька Степана Муровича. Доказом того непокінчений ще канонічний процес проти згаданого священика з 11. травня 1926, ведений під проводом зборівського декана о. Присташевського. Ще більше відомим сталося наше село в Зборівщині з задирок і процесів самого о. Муровича і його синів з ріжними громадянами Зборівщини взагалі і нашими односельчанами зокрема. Приміри: Процес о. Муровича з жидом Готфрідом за 6 кг. муки, процес з П. Томашівським і Петром Олійником за межу, процес Івана Галая зі Степаном Муровичем за те, що С. Мурович побив І. Галая на його власнім поли. Остання квітка „діяльности" синів нашого священика — це побиття 6-літного сина Петра Томашівського студентом теольогії Ярославом Муровичем. За це засудив його суд у Зборові на два дні арешту. Дальше заявляємо, що в Сервирах не станули проти себе дві партії, члени УНДО і хрунівська. Бо при виборах станули проти себе дві групи: перша С. Муровича, яка складається з його поплечників і спільників, які обсівають ерекціональне поле, і друга, значно більша, зложена з громадян, які стараються паралізувати шкідливу роботу Муровичів і їх невеличкої групи. Дальше зазначуємо, що В. Шаблій — це знаний в селі ще вперед війни член радикальної партії, а не УНДО. (Передплачує „Гром. Голос" і „Наше Слово"). Щодо виборів то вони не відбулися по думці славної трійці і під протеґою старости, тільки відбулися спокійно і в порядку та були висловом думки громадян села. Доказом: вислід голосування. Вичеркнення С. Муровича з лісти голосуючих IV. кола не слідувало на внесення п. Павла Молчка, тільки того вичеркнення домагалися Петро Томашівський і Яків Мурміль. Правдою є, що С. Мурович вносив двічи реклямацію за вичеркненням Павла Молчка, управителя гут. школи з І. кола і проти Я. Мурміля та інших українців, які не хотіли йти на руку Муровичам. Щодо голосування виборців IV. кола на повновласти, то правдою є, що на такий спосіб голосування згодилася виборча комісія одноголосно, а в ній засідали рівнож „опозиціонери" з під стягу Муровичів. При виборах не накиснювано виборців до голосування на „лісту хрунів", зате С. Мурович агітував і робив авантури у виб. льокалі, за що виб. комісія одноголосно викинула його з виб. льокалю і то щойно в часі голосування ІІ. і І. кола. Т. зв. „народня ліста" перепала, бо а) ліста Муровичів зовсім не була „народня" (на ній було поміщених 4-ох поляків, усі, які є в селі: Міхал Мужинський, Міхал Марціняшин, Назвальський Войцех і Ройовський Лукаш; б) ця нібито „народня ліста" перепала не двома голосами, а переважаючою більшістю голосуючих: в І. колі 7 — 3, в II. — 18 : 10, в III. 51 — 27, в IV. 58 — 32. Неправда, що в Сервирах заключено пакт з жидами і що через те увійшло до гром. ради двох жидів на три жидівські родині в селі. Зате правда, що на 16 радних українців увійшов до гром. ради один жид як виріліст, а другого вибрали жиди виборці І. кола, яких було 5 на всіх 10. Щодо д-ра Годованого Степана, то він є уроженцем Сервирів, вернув з Чехословаччини в минулому році зі студій і дуже добре визнається в місцевих відносинах. Д-р Годований не мав навіть змоги віддати свого голосу при виборах саме завдяки „патріотичному" поступкові Муровичів, які вносили двічи реклямацію за вичеркненням його з лісти голосуючих І. кола, мотивуючи не тим, що „його докторський титул ще не є затверджений польською владою". Староста прихилився до прохання Муровичів і тому д-р Годований голосував не за себе, а за спадкову масу в II. колі. Неправдою є, що донос на читальню „Просвіти" зробив І. Галай. Зате відоме в селі є вороже відношення до читальні Михайла Шаблія, сина Гавриха, одного зі стовпів Муровичівської компанії. Неправда також, що „Галаївсько-Молчківська сторона" агітує проти кооперативи; навпаки — заохочує всіх до купування в кооперативній крамниці. Згадані купують у місц. кооп. крамниці, в кооп. крамниці „Стрипа" в Зборові або „Народній Торговлі" в Тернополі. Вкінці неправдою є, що „згадана славна трійця" ставить перепони в збірках на „Рідну Школу". Зате правда, що внаслідок недовіря, яке запанувало в Сервирах до Муровичів, збірки, яких вони піднимаються, не вдаються. — Сервири, дня 25. серпня 1927. — *Молчко Павло, Томашевський Петро, Галай Іван, д-р Годований Степан.*

Комунікат сільсько-хліборобської Вистави в Стрию.

1) Вистава відбудеться в заповідженім речинці 25. 9. до 2. 10. ц. р.

2) Найвищий час зголошувати всякі експонати, які належить доручити комітетові найдальше до 20. 9.

3) Ціна місця — за 1 метр квадратовий у кімнатах по 3 зол. на дворі по 1 зол. Оплата за місце має бути зложена перед уложенням експонатів.

4) Експоненти самі укладають собі експонати на визначенім місці. На жадання експонента зробить це комітет на кошт експонента.

5) Експоненти самі обезпечують свої експонати проти вогню чи крадіжи і самі їх пильнують. По виставі самі їх забирають і висилають, а на жадання може це зробити комітет на кошт і ризико експонента. Цілий час вистави, в день і в ночі буде сторожа комітету при експонатах.

6) Виставці (експоненти) дістають від виставового комітету для себе і своєї прислуги помічників леґітимації які їх управнюють до знижки залізничого білету II. або III. кл. також на поспішний поїзд, однак не менше, як при 80 кл. віддали від Стрия. Знижка є 66 прц. але при повороті. Ці леґітимації можуть експоненти дістати також в бюрах виставового комітету: Львів „Сільський Господар", Зіморовича 20 і „Червона Калина" Руська 18. Позатим у всіх Повіт. Союзах Кооператив в краю. Важність леґітимації від 22. 9. до 5. 10. 1927. залежна від її точного виповнення.

7) Експонати (виставові покази) вертають з вистави до місця їх первісного заладування даром, коли вислано їх на виставу під адресою „Сільсько-хліборобська Вистава" Стрий, вул. Міцкевича 18. Дотичний залізничий фрахт надання належить перехoвати і при поворотній відсилці показати стації в Стрию. Надто „Вистава" дасть заяву, що експонат дійсно був на виставі і як непроданий вертає.

8) Громадні прогульки зложені бодай з 30 осіб з кожної стації віддаленої від Стрия бодай 30 км. в залізничих дирекціях: Львів, Станиславів, Краків і Радомск користуються 33 прц. знижкою ціни залізничих білетів при їзді на Виставу і з Вистави. Для цеї знижки мусить кожда прогулька мати леґітимацію виставлену дотичною Дирекцією залізниць. Ці леґітимації доставляє кождій прогульці виставовий комітет. Для прогульок з осідків кожного Повітового Союзу кооператив і повітових кооперативних осередків вишле виставовий комітет такі леґітимації вже в найближчих днях. Прогульки з інших залізничих стацій нехай негайно зголосяться в стрийськім виставовім комітеті, щоби був час виставити і для них леґітимації.

9) Шкільні прогульки під проводом учителя (ів) користуються знижкою 50 прц. ціни білетів туди і назад при віддалі бодай 30 км. від Стрия за попереднім зголошенням на своїй залізничій стації найменше 8 дні перед виїздом.

Стрий, 13. вересня 1927.

Виставовий Комітет.

ОПОВІСТКИ.

Новий Український Театр під дир. П. Карабіневича:

Озеряни:
17. IX. День і ніч.
18. IX. Утоплена.
Борщів: 19. IX. Циганка Аза.
20. IX. Вихрест.
21. IX. Ой не ходи Грицю.
22. IX. Дні нашого життя.
23. IX. Запорожець за Дунаєм.
24. IX. День і ніч.
25. IX. Утоплена.
Скала: 26. IX. Циганка Аза.
27. IX. Вихрест.
3-? 485 28. IX. Дні нашого життя.

Театр прийме до хору 2 сопрани і баса.

Потрібно зараз соліцитатора до адвокатської канцелярії — сила першорядна; мундантки — біглу машиністку. Зголошення приймає Безплатне Бюро Посередництва Праці, Львів, Ринок 10/II.

Місто повідомлень про наше вінчання яке відбулося в червні ц. р. в Тчеві на Поморю, складаємо 50 зол. на цілі Українського Спортового Союза. Д-р мед. Зенон і д-р мед. Зенобія з Копертинських Русини. 526 1—1

Подяка.

Минулого року я дуже тяжко занедужав на запалення легких. Не маючи ніяких матеріяльних засобів на лікування, не мав я ніякої надії на видужання. В цьому тяжкому положенні прийшло мені з поміччу богато людей, що підчас моєї недуги помагали мені як матеріяльно так і морально і за це висловлюю їм отсим якнайширшу подяку. В першу чергу дякую Всеч. о. д-ру М. Конрадові, що перший зрозумів моє положення і потребу негайної помочі. Тому заініціював між учениками української гімназії збірку для мене і сам збирав ці гроші. Весь час мною інтересувався і опікувався по батьківськи. По кількох місяцях лікування, за Його почином, я виїхав в гори. Він дав також ініціятиву до збірки на мою ціль між тернопільським громадянством. Приносив мені й моральну поміч відвідуючи мене кілька разів в часі недуги. Не менше дякую Вп. п. А. Конрадовій, що також опікувалася мною. За Її стараннєм „Союз Українок" перевів збірку для мене між тернопільським громадянством, за що складаю на цьому місці вище згаданому Товариству і тернопільському громадянству щиру подяку. Щира подяка належиться Вп. п. Директорові М. Губчакові, Вп. пп. Професорам, що своїми грошевими датками спомагали мене в часі недуги і причинилися до мого виїзду в Карпати. На кінець дякую усім моїм Товаришам, ученикам української гімн., що складали радо грошеві датки для мене і відвідували мене. Хай Бог якнайщедріше надгородить усіх їх за те велике добродійство, яке вони мені вчинили! Цього не забуду їм ніколи. — *Маріян Фармі/а*, уч. VI. б. кляси української гімн. в Тернополі.

Ширіть наш часопис!

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.